

Päätösten vaikutusten ennakoarviointi – Kartanon päiväkodin ryhmärakenteen muutos

1. Nykytilan kuvaus

Kartanon päiväkodissa toimii tällä hetkellä kolme ryhmää: kaksi ruotsinkielistä ja yksi suomenkielinen. Päiväkoti on Sipoon kunnan ainoa päiväkotikoti, jossa järjestetään lapsille ympärivuorokautista hoitoa lakisääteisesti perheen hoidontarpeen mukaan. Illasta varhaiseen aamuun lapset toimivat yhdistetyssä ryhmässä, jossa lapsi saa varhaiskasvatusta hänelle valitulla kielellä, mutta päiväaikaan (6.30–17.30) toimitaan perheen valitseman kielen mukaisessa varhaiskasvatusryhmässä. Vuorohoidossa on tällä hetkellä 15 suomenkielistä ja 6 ruotsinkielistä lasta.

Päiväkotiin on sijoitettu myös tavallisella varhaiskasvatusajalla hoidettavia lapsia, jotta yksikkö on saatu täyteen. Näille perheille on jo varhaiskasvatuspäätöksessä todettu, että ympärivuorokautisen hoidon tarpeen kasvaessa lapset voidaan joutua siirtämään toiseen päiväkotiin. Käytännössä tällaisia siirtoja on aiemmin tehty vain harvoin.

Koko Sipoon kunnassa ennusteiden mukaan ruotsinkielisten lasten määrä varhaiskasvatuksessa vähenee tulevana vuosina. Kehitys on konkretisoitunut Keski- ja Pohjois-Sipoon alueella, jossa on tällä hetkellä vapaana ruotsinkielisiä varhaiskasvatuspaikkoja, kun taas suomenkielisistä paikoista on merkittävä pula.

2. Päätösvaihtoehdot

Vaihtoehto	Kuvaus
VE 1 Kartanon päiväkodin ryhmärakenne säilyy nykyisellään: kaksi ruotsinkielistä ja yksi suomenkielinen varhaiskasvatusryhmä.	Kartanon päiväkodissa toimii kaksi ruotsinkielistä ja yksi suomenkielinen varhaiskasvatusryhmä. Koska Kartanon päiväkodin paikat tarjotaan ensisijassa vuorohoitoa tarvitseville perheille, suomenkielisiä lapsia, joilla ei ole vuorohoidon tarvetta siirretään päiväkodista muihin päiväkoteihin. Muualle voidaan joutua järjestämään lisää suomenkielisiä varhaiskasvatuspaikkoja tilapäisiin tiloihin. Kartanon päiväkodin ruotsinkielisiin ryhmiin jää vapaita paikkoja.

VE 2 Kartanon päiväkodin ryhmärakenne muuttuu: kaksi suomenkielistä ja yksi ruotsinkielinen varhaiskasvatusryhmä.	Kartanon päiväkodissa toimii jatkossa kaksi suomenkielistä ja yksi ruotsinkielinen varhaiskasvatusryhmä. Pohjois- ja Keski-Sipoon varhaiskasvatuksen ruotsinkielinen kapasiteetti supistuu kuuteen ryhmään. Kapasiteetissa on tällä hetkellä yli yhden lapsiryhmän verran vapaita paikkoja. Kartanon päiväkodin ruotsinkielistä henkilöstöä siirretään tarpeen mukaan toisiin yksiköihin, jotta jokainen vakituinen työntekijä saa työskennellä omalla työkielellään.
---	--

3. Päätösvaihtoehtojen vertailu ja vaikutusten ennakoarviointi

Vaikutuskohde	VE 1 Ryhmärakenne säilyy nykyisellään (1 fi + 2 sv)	VE 2 Ryhmärakenne muuttuu (2 fi + 1 sv)
1. Lapsen ja nuoret ryhminä ja yksilöinä		
Vaikuttaako ehdotus erityisesti johonkin tiettyyn ryhmään lapsia tai nuoria? (ikä, sukupuoli, perheen sosioekonominen asema, kieli, vakaumus, asuinpaikka, perhemuoto, etninen tausta ja mahdolliset erityistarpeet)	Ehdotus vaikuttaa erityisesti niihin suomenkielisiin lapsiin, jotka ovat tällä hetkellä Kartanon päiväkodissa, mutta joilla ei ole vuorohoidon tarvetta. Kartanon päiväkodin lähellä asuvat perheet.	Ehdotus vaikuttaa yleisesti Keski- ja Pohjois-Sipoon ruotsinkielisiin perheisiin, sillä ruotsinkieliset varhaiskasvatuspaikat alueella vähenevät. Kartanon päiväkodin lähellä asuvat perheet. Ei vaikuta erityisesti nykyisiin Kartanon päiväkodissa oleviin ruotsinkielisiin lapsiin, sillä 2020 syntyneiden siirtyessä esiopetukseen muut Kartanon ruotsinkieliset lapset voivat jatkaa päiväkodissa.
Vaikutukset lasten yksilölliseen kasvuun ja		

kehitykseen, lasten ihmissuhteiden jatkuvuuteen ja turvallisuuden tunteeseen	Osa päiväkodin nykyisistä suomenkielisistä lapsista joutuisi vaihtamaan Kartanon päiväkodista alueen toiseen päiväkotiin. Lapselle muodostuneet kaverisuhteet ja suhde päiväkodin aikuisiin katkeavat ja turvallisuudentunne voi heikentyä. Vuorohoidon tarve täyttää lähes kokonaan Kartanon suomenkielisen kapasiteetin. Tällöin lapsi ei voi jatkaa samassa päiväkodissa, jos perheen elämäntilanne muuttuu ja vuorohoidon tarve päättyy. Jos päiväkodinvaihdos toteutetaan, se olisi luontevinta ajoittaa toimintakauden vaihteeseen elokuulle. Hyvä tiedonsiirto päiväkotien välillä ja perheen huomiointi muutoksessa vähentää vaikutuksia lapsen kasvuun ja kehitykseen.	Päiväkodin nykyisiä lapsia ei tarvitse siirtää muihin päiväkoteihin. Lapsen pysyvät kaverisuhteet ja tuttu ympäristö tukevat turvallisuudentunnetta ja lapsen kasvua ja kehitystä. Päiväkodin aikuisiin tulee hiukan vaihtuvuutta, mutta lapsilla säilyy ryhmässä myös tuttuja aikuisia. Ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen supistaminen yhteen ryhmään vaikuttaa lasten toimintaympäristöön. Eri ikäisten ryhmässä toimimisessa tulee huomioida pienryhmätoiminta, joka tukee jokaisen lapsen ikätasoista oppimista. Ryhmiä kapasiteetti vastaa paremmin vuorohoidon tarvetta Sipoossa. Vähentää tarvetta siirtyä toiseen päiväkotiin, vaikka perheen elämäntilanne muuttuisi.
Vaikutukset lasten ja nuorten asumiseen tai toimintaympäristöön tai mahdollisuuksiin liikkua paikasta toiseen	Päiväkoti on ainoa Kartanon asuinalueella toimiva päiväkoti. Alueella asuvien suomenkielisten perheiden lähipäiväkotiperiaate ei toteudu, sillä päiväkodin paikat täytyy varata ensisijassa vuorohoitoa tarvitseville perheille ympäri Sipoota.	Heikentää alueella asuvien ruotsinkielisten perheiden mahdollisuutta päästä lähipäiväkotiin verrattuna nykytilanteeseen. Voi pidentää päiväkotimatkoja, jolloin lapsen ei ole mahdollista liikkua päiväkotiin kävellen tai pyöräillen. Tällöin saman

	Pidentää osan perheistä päiväkotimatkaa, jolloin lapsen ei ole mahdollista liikkua päiväkotiin kävellen tai pyöräillen. Saman asuinalueen lapsiin tutustuminen päiväkodissa ei toteudu.	asuinalueen lapsiin tutustuminen päiväkodissa ei toteudu. Koska ruotsinkielistä vuorohoidontarvetta on vähemmän, päiväkotiin jää paikkoja myös alueella asuville ruotsinkielisille lapsille. Päiväkodin ryhmäjako vastaa paremmin Sipoon väestön rakennetta, jolloin lähipäiväkotiperiaate toteutuu tasaisemmin molemmille kieliryhmille.
2. Perheet		
Onko vaihtoehdolla vaikutuksia lasten ja nuorten perheiden aikuisiin?	Lisää suomenkielisten lasten tarvetta vaihtaa päiväkotia, jos perheen elämäntilanne muuttuu eikä lapsella ole vuorohoidon tarvetta. Päiväkodin vaihtaminen voi aiheuttaa perheessä huolta ja epävarmuutta uuteen paikkaan siirtymisen aikana. Päiväkotimatka voi pidentyä osalla alueella asuvista perheistä. Päiväkodit Nikkilässä noin 2 kilometrin päässä. Ei merkittävää vaikutusta perheiden taloudelliseen tilanteeseen, mutta voi vaikuttaa arjen sujuvuuteen.	Ei aiheuta päiväkodin vaihtamisen tarvetta Kartanon päiväkodin nykyisille lapsille ja vastaa paremmin alueen palvelutarpeeseen lähipäiväkotina molempien kieliryhmien osalta. Kasvatusyhteistyö tutussa päiväkodissa voi jatkua. Ei merkittäviä vaikutuksia perheiden taloudelliseen tilanteeseen tai arjen sujuvuuteen.
3. Organisaatio ja henkilöstövaikutukset		
Henkilöstö		

	Ei aiheuta henkilöstösiirtoja tai muutoksia henkilöstön työskentelyyn toistaiseksi.	Vakituista ruotsinkielistä henkilöstöä voidaan joutua siirtämään toiseen päiväkotiin tai esiopetusryhmään. Jos henkilöllä on työskentelykielenä myös suomi, mahdollista siirtyä Kartanon päiväkodin sisällä. Henkilöstöä kuullaan muutoksen aikana ja ketään ei irtisanota muutoksen vuoksi.
Organisaatio	 Vaikeuttaa lasten sijoittamista Kartanon päiväkotiin. Ympäri vuorokautista hoitoa on tarjottava sitä tarvitseville perheille, mikä aiheuttaa muiden lasten tarpeettomia siirtoja päiväkodista toiseen. Aiheuttaa haasteita palveluverkossa, sillä kieliryhmien määrä ei vastaa palvelutarvetta. Ruotsinkielisissä varhaiskasvatusryhmissä on ylipaikkoja, mikä tarkoittaa myös henkilöstön yliresursointia. Suomenkielisisistä varhaiskasvatuspaikoista puolestaan on pulaa Pohjois-Sipoon alueella.	 Mahdollistaa lasten sijoittamisen Kartanon päiväkotiin aiempaa sujuvammin. Vastaa palvelutarpeeseen lisätä suomenkielisiä varhaiskasvatuspaikkoja Keski- ja Pohjois-Sipoon alueella ilman että uusia tiloja täytyy hankkia. Henkilöstö- ja tilaresurssit jakautuvat tasaisemmin ja tarvetta vastaavasti eri kieliryhmien välillä. Varaudutaan siihen, että toimintavuoden 2026–2027 ajan nykyiset Kartanon ruotsinkieliset lapset voivat jatkaa päiväkodissa tilapäisin järjestelyin, jos ruotsinkielisen vuorohoidon tarve yllättäen kasvaa.
4. Taloudelliset vaikutukset	 Taloudelliset vaikutukset tulevat ruotsinkielisten	 Pitkällä aikavälillä muutos on kustannusneutraali,

	työntekijöiden liikaresursoinnin myötä. Jos rakennemuutosta ei tehdä, ryhmien ja henkilöstön määrä säilyy ennallaan, vaikka ruotsinkielisten varhaiskasvatuspaikkojen tarve vähenee. Samaan aikaan suomenkielisten paikkojen lisääminen vaatii lisähenkilöstön rekrytointia. Yhden lastenhoitajan henkilötyövuoden kustannus on noin 35 000 euroa vuodessa sivukuluineen.	sillä henkilöstön kokonaismäärä ei lisäännä eikä vähene. Muutosvaiheessa voi syntyä ajanjakso, jolloin kaikille ruotsinkielisille työntekijöille ei ole välittömästi tarjolla mitoituksen mukaista paikkaa toisessa päiväkodissa. Tällöin voi syntyä väliaikaista liikaresursointia ruotsinkielisellä puolella 1–3 henkilötyövuoden verran. Yhden lastenhoitajan henkilötyövuoden kustannus on noin 35 000 euroa vuodessa sivukuluineen. Tilanne on luonteeltaan väliaikainen ja tasaantuu henkilöstömuutosten, kuten eläköitymisten myötä. Väliaikaisella liika-resursoinnilla voidaan mahdollisesti säästää jonkin verran sijaiskustannuksissa.
--	--	---

4. Perheiden kuuleminen

Niitä suomenkielisten lasten perheitä, joita siirto toiseen päiväkotiin olisi koskenut keväällä 2026, on kuultu. Perheiden näkemyksen mukaan pääsääntöisesti siirto toiseen päiväkotiin olisi koettu lapsille kohtuuttomana ja se olisi heikentänyt lasten turvallisuuden tunnetta ja arjen jatkuvuutta.

Varhaiskasvatuksessa on päätetty, että näitä muutamia suomenkielisiä lapsia ei siirretä toisiin päiväkoteihin vastoin perheiden tahtoa, vaikka kieliryhmien muutosta koskeva esitys ei etenisi valiokunnassa. Asia on ratkaistu lisäämällä tilapäisesti päiväkotiin seitsemän suomenkielistä varhaiskasvatuspaikkaa.

5. Yhteenveto ja johtopäätökset

Esitetty muutos on arvioitu lapsen edun näkökulmasta kokonaisuutena, huomioiden erityisesti lapsen oikeus turvalliseen kasvuympäristöön, pysyviin ihmissuhteisiin, kielellisiin oikeuksiin sekä yhdenvertaiseen varhaiskasvatukseen. Kokonaisuutena arvioiden esitetty muutos (VE2) edistää lasten etua paremmin kuin nykytilan säilyttäminen (VE1), sillä se vastaa todelliseen palvelutarpeeseen, vähentää lasten siirtoja päiväkodista toiseen ja tukee lasten turvallisuudentunnetta ja pysyviä ihmissuhteita. Oikeus saada varhaiskasvatusta valitulla kielellä toteutuu molempien kieliryhmien osalta.

Nykyisellä ryhmärakenteella jatkaminen tulisi aiheuttamaan negatiivisia vaikutuksia sekä Kartanon päiväkodissa jo oleville suomenkielisille lapsille ja perheille, että alueella asuvien suomenkielisten perheiden mahdollisuuteen päästä lähipäiväkotiin. Kieliryhmien muutos sen sijaan ei heikennä Kartanon nykyisten ruotsinkielisten lasten kasvua ja kehitystä, mutta voi jonkin verran vähentää lähipäiväkotiperiaatteen toteutumista ruotsinkielisten perheiden osalta. Kokonaisuutena tarkastellen ryhmärakenteen muutos vastaa paremmin alueen palvelutarpeeseen toimia lähipäiväkotina molempien kieliryhmien osalta.

Palveluverkon osalta ryhmärakenteen muutos auttaa vastaamaan koko varhaiskasvatuksen palvelutarpeeseen Keski- ja Pohjois-Sipoon alueella. Suomenkielisten varhaiskasvatuspaikkojen saatavuus paranee ilman suuria palveluverkon muutoksia tai merkittäviä taloudellisia kustannuksia ja samaan aikaan alueella voidaan taata riittävät varhaiskasvatuspaikat myös ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa.

Henkilöstön osalta ryhmärakenteen muutos voi aiheuttaa muutoksia työskentelypaikkoihin. Henkilöstöresurssien tarkastelu olisi kuitenkin välttämätöntä myös ilman rakennemuutosta, sillä laadukas varhaiskasvatus edellyttää resurssien tasaista jakautumista tarpeen mukaan. Muutostilanteessa kuullaan henkilöstöä ja päätökset työskentelypaikasta tehdään huomioiden työn tekemisen edellytykset ja toiminnan tarpeet.

6. Päätösesitys

Varhaiskasvatusvaliokunta päättää, että Kartanon ympärivuorokautisessa päiväkodissa toimii 1.8.2026 alkaen kaksi (2) suomenkielistä ja yksi (1) ruotsinkielinen varhaiskasvatusryhmä.

Ympärivuorokautisessa varhaiskasvatuksessa olevat lapset toimivat iltaisin, yöaikaan ja varhain aamulla yhdessä yhdistetyssä ryhmässä siten, että lapsen varhaiskasvatus toteutuu hänen valitsemallaan kielellä.

Muutoksen yhteydessä ruotsinkielisissä ryhmissä työskenteleville työntekijöille järjestetään tarvittaessa työn tekemisen edellytysten ja toiminnan tarpeen mukainen työskentelypaikka joko Kartanon päiväkodissa tai muissa kunnan päiväkodeissa.